

EPPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

Az eperjesi „Széchenyi-kör“ és a „sárosmegyei gazdasági egyesület“ közlönye.

Szerkesztői iroda:

főntéza, 203. sz. a.

Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény

Kiadóhivatal:

Az Eperjesi Népbank helyiségeiben, főntéza 2. sz.
Ide intézendők az előfizetések, hirdetések s a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Félévre 3 „ 50 „
Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapest és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

Hirdetési díj:

háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— Bélyegdij: minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyiltér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentetlen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Eperjesnek vízkérdése.

(H. L.) Minden országnak, vidéknek, városnak sőt idősoroknak is vannak kérdései, melyeknek helyes megoldásától függ az illető vidéknek nagyobb vagy kisebb mérvű jóléte. Ezen általános tapasztalás Eperjes városunkra is kiterjed; neki is vannak kérdései, melyeknek megoldása el nem halasztható: — mert midőn mi a czimben kifejezett kérdést kiemeljük, korántsem akarjuk állítani, hogy más kérdéseink nincsenek, — nem, — hanem a sok közül ezt az egyet ragadtuk ki, mert legelőbbnek tartjuk és mert ez a legutolsó takarékpénztári közgyűlésen tárgyát képezte egy érdekes eszmecsere.

Az orvostan az emberi egészség tekintetében két főkövetelménnyel lép fel, követel t. i. arra nézve, hogy az ember egészséges legyen, tiszta levegőt és sok jó vizet. — Levegő dolgában itt hála istennek igen jól vagyunk, az úristen gazdagon megáldott bennünket azzal, — városunk egy kies, széles völgyben fekszik, megvédve a kemény északi szelektől, a környező hegyek gazdag erdőkkel vannak koszorúzva, melyek a vidék szeleltői és tüdői gyanánt működnek, a város maga mintegy nagy parkkal van övezve, mindmennyi tényezők, a melyek a levegő jóvoltára igen üdvös befolyással bírnak. De mindez az úristennek ajándéka, — ennek létrehozásában emberek nem működtek közre.

Másképen vagyunk víz tekintetében. Járjuk csak végig utcáinkat most, midőn huzamosb idő óta megeredtek az égnekek csatornáit, s vegyük szemügyre azt a folya-

dékot, mely az utcái vízmedencéikbe szakad, s melyet csak a legelfogultabb nézet nevezhet víznek, az objectív szemlélő azt folyó-sárnak fogja nevezni, s a városunkban épen most az iskolák nyitása alkalmából időző idegenek összecsapják kezeiket, látván ezt az úgynevezett vizet, melylyel gyermekeik tíz hónapon át kénytelenek lesznek táplálkozni. Hátha még látnák ezen víznek folyását, mielőtt az úgynevezett „Kunst“-ba bevezetnék, látná, hogy az emberi és állati ürületek milyen mennyisége szakad a malomárokba közvetlenül ott, hol az a vízmedencék csőhálózatába vezetetik.

Azt tartjuk, hogy ha városunkban egészségügyi bizottság működne, ennek a jelenlegi víznek bevezetését egyenesen be kellene tiltani.

De van e vízvezetéknek még egy másik és sokszor igen érezhető baja és hibája. Hányszor esik meg — és az nem ritka eset — hogy egyik vagy másik cső bedugul, a min épen nem lehet csodálkozni, — vagy hogy árvíz elviszi, megrongálja a gátat, és így a vizet a malomároktól eltereli, vagy hogy, a mi szintén igen gyakori baj, a csővezetésnek egyik vagy másik része télnek idején befagy, a hol van azután vízkeresés, lőtás, futás, a cselédség órákig elmarad a háztól, hogy a dermesztő hidegben egy-két kupával vizet hozzon a konyhára! Igaz, mi megszoktuk ezeket az állapotokat, mi vigasztalódunk azzal a gondolattal, hogy nagyapáink és dédapáink is ilyen körülmények közt éltek, öregedtek és meg is haltak. Miért szeretünk mi más tekintetben változtatni azokon a viszonyokon, a melyek közt éltek nagyapáink, és

csak azt az egyet tűrjük meg nem magyarázható indolentiával. — Mindenki, csak aki épen erőszakosan zárja el szemét a dolgok elől, át van hatva azon meggyőződéstől, hogy itten tenni kell valamit, hogy ez oly ügy, mely tovább el nem napolható. És feltett erős szándékunk, lapunk útján ez ügyet annyiszor emlegetni s annyit bolygatni, miglen végre városi hatóságunk és képviselőtünk, talán elszégyelve is tétlenségén, hozzá fog látni új és minden tekintetben megfelelő vízvezeték felállításához. Ajánljuk az illetőknek, hogy tekintsenek körül a világon, nézzék meg mit tesznek más városok e tekintetben, mit áldoznak, s mily készségesen áldoznak ezen célra. Legközelebbi cikkünkben fogjuk a létesíthetőség módját fejtegetni.

Biráskodás erdei kihágási ügyekben.

Ily czim alatt mondja el Dr. Glück Lipót ügyvéd úr az Eperjesi Lapok f. évi augusztus 19-én megjelent számában egy, a sárosmegyei közigazgatási bizottság erdőügyi bírósága által erdőkihágási ügyben II-od fokú bíróságilag hozott ítélet ellen fenforgó aggályait.

Miután én ezen kifejezett aggályokat lényegükben legalább indokolatlannak találom, felhasználom az alkalmat arra, hogy e tárgybani nézeteimet a kérdés tisztázása céljából a tisztelt Lapok útján a lehetőleg röviden szinte nyilvánosságra hozzam. A t. ügyvéd úr kifejezett aggályainak I-ső pontja alatt kifogást emel a közigazgatás erdőügyi bíróságának az ítéletben a foglalt azon kifejezése ellen, hogy az I-ső fokú bíróság ítéletet feloldja; holott azt kellett volna mondania, hogy azt megváltoztatta.

Anélkül, hogy én ezen szavak rosszul vagy jól történt megválasztásának bírálatába boesátkoznék,

golja szívemet; megérdemlem és ez a kín jót tesz nekem. Ha minden szava egy-egy törzsűrs, végtére mégis csak véget vet nyomorult lelkemnek.

— Köszi! térjen magához, legyen férfi! Erzékenysége fellázít. Ön még nem ismer, fölgerjedésemben megfedlekem mindenről.

— Oh! kérem az égre, menjen.

— Ugy hiszem én itthon vagyok.

— Nagyon jól mondják: önnek nincsen zive.

— Ön pedig nem férfi! — kiáltá felbőszülten a szép grófnő. — Nem férfi előttem, aki egy tett lépést megbán, az ilyen férfi csak játékszer a kezemben; ha a játékszert meguntam elvetem magamtól. Hahaha, hisz én elhagyhatom. — Ön gyáva ember sirassa meg, hogy eddig kedvesem volt.

Elnyomott dühvel és magasra emelt fővel hagyta el a termet a szép Elvira, tudta, hogy ez a szegény férfi sokkal inkább hatalmában van mintsem, hogy képes legyen őt elhagyni.

A nap már lemenőben volt, a fakat langyos szellő lengedezé át, a szép asszony nyergeltetett, szórakozásra volt szüksége, belovagolt a városba.

Ernő még most is ott áll lesújtottan, merően bámulva maga elé, az a vérig sértő és meggyalázó „gyáva“ szó még folyton csöndül fülemben.

Elvira! Elvira! oh mit tettél velem! kiáltá örülten kapva ágyához.

De Elvira elment, meguntván a játékszert, összezúzta és elveté.

Köszi! kimerülten dől egy székre. — O levette rólam a rabláncokat — gondolá magában, — most elmehetek, szabad vagyok!

(Folyt. köv.)

TÁRCZA.

Messalina.

— Elbeszélés. —

Írta: R. P. O.

(Folytatás.)

A grófnő befogatott és haza vitette a szerencsétlen anyát.

Elvira könnyebbülten lélegzett fel amint ismét egyedül vala, mert hisz ez csakugyan kemény harc volt és igénybe vette a szép asszony minden galád fondorságát.

A mellékeremben csend uralkodott; Elvira hevesen rántá fel az ajtót. — Ernő! — Ernő! kiáltá, — az ön anyja már elment.

Ernő szótlanul, megtörténült egy kereveten, áthallotta jó anyja minden szavát és lelke rémületes harcot állott ki.

— Ernő, eszméljen fel! Istenem! de mi baja van? ön megőrült! — Ernő! Ah Ernő térjen magához — és ezen utóbbi szavaknál Elvira erősen rázá Ernőt.

Köszi! feleszmélt, halvány arca ónszínű vala most, s amint föltekintte szeme megakadt Elvirán, s egyszerre bámuló -- tétovázó merevségű és iszonyu kifejezésűvé lett. Ez az ember rémitőn szenvedett.

— Elvira? mondá bágyadtan megtörtén.

— Oh igen! Csak térj magadhoz.

kénytelen vagyok kijelenteni, hogy e körülmény a dolog lényegén mit sem változtat.

Lehet a szó rosszul megválasztott, illetőleg a bevett szokásnak meg nem felelő; de azért a II-od foku bíróság eljárása jogos és törvényes; és így meg nem támadható; ha a kimondott ítélet szövegében a t a l a n hiányos volna is.

Ez tehát legföljebb csak forma hiba.

A II-ik pontban azt kifogásolja a t. ügyvéd úr, hogy bár a panaszolt fél az I-ső foku bíróság ítélete által a kártérítés és a büntetéspénz fizetése alól fölmentetett; azért a közigazgatási bizottság erdőügyi bírósága, — ámbár a kártéví fél nyújtott be fellebezést, a panaszolt fél pedig az I. foku bíróság ítéletébe bele nyugodott, panaszoltat s egyszersmint fellebező felett mégis 30 frtnyi kártérítés és 15 frtnyi büntetéspénzre ítélte; holott azon jogelv, hogyha csak az egyik fél él fellebezéssel, az ítélet a fellebezőnek hátrányára meg nem változtatható, az egész civilizált világ szabályaiban, hazánkban polgári és büntetői eljárásainál úgy szólván dogmává van emelve.

Hogy mily jogelv szolgál zsinórmértékül a polgári és büntetői eljárásoknál? azt kutatni, és arról itt beszélni nem akarok; de felesleges is, mivel ez esetben tisztán erdei kihágással van dolgunk és ennek megítélése semmi más, hanem tisztán az ezen czéltól hozott 1879. évi XXXI-ik törv. czikk alapján történik.

Ezen most idézett erdőtörvény alapján pedig a közigazgatási bizottság erdőügyi bírósága nemcsak jogosan, de törvényszerűleg tehát kö t e l e s é g s z e r ü l e g járt el akkor, midőn az erdei kihágót a bebizonyított tény és a bemutatott szakbecsü alapján nemcsak a kártérítés, hanem az országos erdei alapot illető büntetéspénz lefizetésére is elítélte.

E tekintetben a II-od foku bíróság ítélete ellen tehát kifogást emelni nem lehet; inkább kifogásolható volna azonban az I-ső foku bíróság eljárása, mely vádlottat, a bebizonyított kártétel és a szakgyén kárbevételeinek daczára úgy a kártérítési összeg, valamint a törvényszerűleg előírt büntetéspénz lefizetése alól fölmentendőnek találta.

Kifejezett aggályainak 3-ik pontjában az ellen emel kifogást a t. ügyvéd úr, hogy a II. foku ítéletben a 15 frtnyi büntetéspénz be nem hajtásának esetére 5 napi elzárás van az erdőtörvény alapján szabva; holott az elzárási időt nem az erdőtörvény, hanem a büntetőtörvénykönyv alapján csak 2 napban kellett volna megállapítani.

A t. ügyvéd úr fölteréseiben egy nagy tévedés játszik szerepet. — Hát azért adott volna a törvényhozás nekünk az 1879. évi XXXI. t. cikkben egy különleges erdőtörvényt, mely az erdőkíhágási ügyeket részletesen tárgyalja, azoknak elbírálására, külön bíróságokat állapít meg; hogy azt ugyancsak 1879-ben, XL. sz. a. hozott törvény-cikkben elvegye?

Nem t. ügyvéd úr! Ezt fölteni — nemcsak hogy nem lehet, de nem is szabad. — Mert a büntető törvénykönyv részletesen felsorolja azon eseteket, melyekre a bent hozott rendelkezés vonatkozik; de az erdei kihágásokról egy szót sem szól; bölesen tudván, hogy az erdei kihágási ügyek elbírásáról már egy megelőző külön törvény, az erdőtörvény által gondoskodva van.

Ne tessék tehát az alapot, melyen a közigazgatási bizottság erdőügyi bírósága állott és áll, összetéveszteni; és akkor a t. ügyvéd úr is be fogja látni, hogy a most nevezett bíróság az elzárási idő kiszabásánál is törvényszerűleg, tehát jól járt el.

B u d a f a l v i.

Vasárnapi krix-krax.

(Őszi tájkép. Kalapácsi bácsi — s az ő ujdonságai. Vértisztító labdacso. I. Fényezés. II. Szép legényi költemezés. III. 32 levelű biblia. IV. Pipadhány-füst. V. Klíkkó-vinkó. VI. Tromf.)

Hát miről írjak én, kérem alásan, ebben az unalmas időben, — midőn a tiszta-eszlári eseten kívül egyéb nem akar történni?

Egyedüli ujdonság, — azt is a mult évi kalendariumból olvastam ki, — hogy a napok rövidebbek s az éjék hosszabbak; . . . az ősz nem-sokára beköszönt, a falevelek lehullnak, a szerelem az árnyas lugasokból s csörgedező patakok mellől — a meleg kályhához szorúl; bizonyos „molybiztosító“ intézetekből a felöltők tömegesen váltatnak kifelé s helyükbe a nyári ruhák biztosítatnak; egy egész legió csicsergő madár elvándorol — s egynehány csicsergő primadonna bevándorol; az utcánakon a rút időjárás miatt nem jár senki, nem történik semmi, — tehát firkálásra való tárgy sincs, . . . s evvel aztán punkt. . . . No szerencse, — mert már be akartam fejezni a mondókámat, — mondom szerencse, hogy Kalapácsi bácsival találkoztam.

— Jó napot, Kalapácsi bácsi!

— Szervus édes öcsém! Különbén hogy vagy?

— Hát! . . . mint szegény ember — gazdag városban.

— Ugy mondjad, hogy „adósságokban gazdag városban!“ (Prächtigt!) Tudod-e, hogy mi az ujság?

— Nem biz' én; — aztán az az eredeti, hogy ép' az után járkálok.

— No hát mondok én neked egyet.

— Köszönettel veszem, kedves Kalapácsi bácsi.

— A Vigh Ferkó tegnap este mulatta, kártyázta, szeretözte s pipázta el a feleségének utolsó 1000 forintját — s ma hajnalban nagy bölesen eleblábolt Philadelphiába kellnernek. — Mit szólsz ehhez?

— Biz' azt elég rosszul csinálta a Ferkó; — Kalapácsi bácsi, tudom, hogy nem tenne ilyet a feleségével.

— Én nem, — hanem a feleségem meg a lányaim megteszik még velem azt a csúfságot, hogy csödbe juttatnak.

— Hogy-hogy?

— Hát csak úgy édes öcsém, hogy valami francziába öjtött ulánus lajdinand gyönyörűségesen megtanította őket kártyázni, szivarozni, sompányerezni. — szóval: nagy urat játszani. — Ha azt mondod, hogy az ily életmód nem illik hozzájuk, — azt felelek rá, hogy nem tudom mi a „chic“, — Jól van! A' lesz aztán csak a „chic“, ha majd koldusbotot fognak a kezükbe elefántcsont fogantyus napernyő helyett! . . . Mondtam ugy-e ujságot? . . . servus édes öcsém! . . .

Szegény Kalapácsi bácsi! Lám, lám! milyenek a mai nők? . . . Ha elgondolom, hogy minden rosszat csak a férfiakra szeretnek tolni, nemes haragra gerjedek, mert a Kalapácsi bácsi vallomása jut eszembe!

No hiszen megállj! majd megbosszulom én magam a Kalapácsi bácsi nevében! . . . Készítetek hölgyek számára „vértisztító“ labdacsokat, — leg-alább ök is megizlelik azt, amit nekünk férfiaknak oly gyakran szoktak beadogatni — sőt mi több: rágalomporral behintve! — — — — —

I. dózis:

Jeruzsálem leányai sirjatok s igaz bánat jelölül perkál ruhát és üvegklárist viseljétek, mert bizony bizony mondom néktek, hogy eljön az idő, melyben apátok s udvarlókotok zsebei annyira kifürülnek, hogy selyem ruhák s arany ékszerekre nem telik vala több pénz — egy polturánál; — mely summa tudvalevőleg oly csekélységet képvisel, hogy azon egy becsületes chignon sem lehet vásárolni!

S ha már chignonra való sem lesz, mit fogtok akkor cselekedni szöke és barna angyalok?

Bolygó csillagként letűntök a semmiségbe! Az egyikből nevelőnő, a másikból társalkodónő, a harmadikból felolvasónő, a negyedikből nagyvilági hölgy s valamennyiből agg-kisasszony lesz!

és mindennek mi az oka?

A fényezés!

Ez a haszontalan semmi, a mit az emberek dőresége egy nagy valamivé változtatott át; — de melyből utóvégre is csak „semmi“ lesz, mert irva vagyon, hogy a fényt, — ámbátor nem szö-kik előled, — akár ítélet napig is üznéd, még sem éred utól!

S a te kurta eszed, gyarló emberi teremtmény, mégis oly hosszúságok után vágyódik, mint a milyen a legujabb divatu schlepp! . . . holott a legkurtábbra, de legszükségesebbre, — a mindennapi kenyérre is alig telik!

Oh! Évának nagyravagyó utódai! mikor elégetek meg már apátok s férjeiteknek kinszenvedéseit — és adósságait?

A licitáció napjáig!

„De már akkor késő lesz,
Mert a birtok másé lesz!“

Pedig bizony, bizony mondom néktek, hogy ha esztelen pazarlásokkal felhagynátok — az executorok csak idea fixák lennének!

Hanem sajnos, az a boldog korszak, — a mai viszonyokból következtetve, — soha sem fog bekövetkezni, melyben a végrehajtó helyett „égbehajtót“ irnának az emberek! (Executor pajtás bosszúság meg!)

S eljön, . . . már nincs messze az idő, midőn teljesen tönkre (Szedő uram valahogy ki ne hagyjon egy bötüt!) megyünk!

S akkor aztán teljes joggal ráhuzhatják széles e hazában néphymnus gyanánt a — krach-polkát!

És ennek a koncertnek rendezői nagybárá ti lesztek bájos hölgyek! . . .

*
Nono! hanem azért ne lobbanjanak haragra édes szépeim!

Hiába mondják azt nekem, hogy

— Ejnye heh udvariatlan s tudatlan ember kend, t. tollrágo uram! . . . Mindent ránk akarna tukmálni, holott a férfiak sokkal többet költenek ám, mint mi, — arra mihaszna szivar, bor, kártya s szép lányokra! . . . Ezek a dolgok tisztán a férfiak rubrikájába tartoznak! — Feleljen hát erre ha tud? . . .

Oh, oh! hát hogy ne tudnék? . . . hisz' nem hiába tanultam én „ujdondászatot!“ . . .

Mindenekelőtt határozottan tagadom, hogy „azok a dolgok“ csupán a férfiak rubrikájába tartoznak, — s azután napnál világosabban bebizonyítom a fellebezőket, . . . a mint alább következik!

II. dózis:

„A férfiak szép lányokra költenek“ (t. nagysád, ki tetszett hagyni, hogy „és szép asszonyokra!“)

Jól van! . . .

De hát a némberek nem költenek-e szép legényekre? . . . ha pénz nem is, hanem — Uram Istenem! — mennyi kaczer pillantást, . . . csalfa mosolyt s Judás-esókot? . . .

III. dózis:

Hogy a nők színtén kártyáznak, — úgy hiszem, mondanom sem kell; sőt mi több, ha belé fogtak, még erősebben csinálják, mint a férfiak.

Avagy nem hallottátok e híret annak az Istenről (és férjéről!) elrugaszkodott orosz hercegnőnek, a ki egy hónap alatt egy millió rubelt vesztett Hamburgban?

Nékem a vérem forr fel, ha csak rá gondolok is, hogy én abból a borzasztó summából egy kopéket sem — nyerhettem!

„Ha legalább holmi emberséges játékot, — teszem föl: csöndes ferblit, vagy gyöngö ma-kaót, — játszának a mai bájos hölgyeink? hát még csak megjárna! . . . hanem ök olyan játékokon vesztegetik el a pénzüket, — mint pl. a fáraó, halberzwölwe, franzefusz stb. — mely nevek halatára a becsületes ember bedugja a fülét! . . .

Bizony, bizony mondom néktek, hogy a 32 levelű biblia helyett inkább a főzőkanalat forgassátok, mert nincs messze már az idő, melyben férjeitek számára még az egyszerű korhelylevest sem fogjátok tudni megfőzni! . . .

IV. dózis:

Tudom, hogy borsót hányok a falra, midőn kegyeteknek prédikálok.

A helyett, hogy böles szavaimra hallgatnának imádnád kecsesleg rágyujtanak egy illatos cigarettára s engem simpliciter — fumigálnak.

S aztán még azt mondják, hogy a szivar „csak“ a férfiak rubrikájába tartozik!

Hát mit szívunk mi? . . . Két krajezáros „dragaderosak!“ s kegyetek drága hölgyeim? . . . holmi parfume szagu méreg drága specialitásokat! . . .

Bizony, bizony mondom néktek, hogy maholnap a ciganyasszonyok abban hagyják a pipázást — s salonhölgyeink veszik át tőlük a szerepet! . . .

Mindazonáltal én igen jószívű ember vagyok s örökidőkre teljes szivarozási szabadalmat engedélyezek kegyeteknek és kéni fogom a mindenható közvéleményt, hogy legyen elnézéssel önöknek e gyöngéje iránt, — ha engem egy skatulya „olyan“ specialitással megajándékoznak! . . .

Ugy hiszem, hogy ez elég csekély bér oly nagy áldozatért! . . . sőt mi több az áldomást is elengedem!

V. dózis:

Igaz, hogy erre ismét azt fogják teelni, hogy áldomásról különben sem lehet szó, mivel hogy kegyetek nem isznak bort!

Higgye a ki akarja, de én nem hiszem!

Mert hiszem már a régi romaiak „uva“-nak hívták a szőlőt, mely latin szó tudvalevőleg nő-nemű; — szőlőből készül a bor, mely latinul „vinum“-nak mondatik s nemre nézve közös; — mely körülmény világosan mutatja, hogy a bor élvezete már a legrégebb időkben is közös vala, azaz hogy hogy azt férfiak és nők egyaránt élvezték!

De hát én még mást is mondhatok.

Irva vagyon, hogy „a kabai asszony (tehát asszony!) azt mondá az ő komaszasszonyának: (tehát ismét asszonynak!) hát ha innánk egyet! . . .

És ismét irva vagyon, hogy

Ördög bujjék komaszasszony boeskorába,
Miert nem jön kend én velem a korcsmába? —
Kilencz itélet megiszunk,
Tizedikkel megtödjük!
Komaszasszony! . . .

„Lám, lám bájos hölgyeim! hát bizony nemcsak a férfiak, hanem az önök eperpiros ajkai is megkóstolják a hegy levét, — azzal a külömb-séggel, hogy kegyeteknek minimum klíkkó kell, mi pedig a vinkóval is megelégszünk.

Már pedig klíkkó és vinkó úgy viszonylik egymáshoz, mint öt forint a 20 krajezárhoz! . . .

miért is bizony, bizony mondom néktek, hogy hagyjatok föl a sampányer ivással, mert bekövetkezik vala az idő, melyben vinkóra sem telik többé!

VI. dózis:

Ez nekem szól.

Azért, hogy olyan keserűre csináltam azokat a vértisztító labdacsokat, hatalmasan összetöklí-köznek s elneveznek kontárnak, a miért piktor lét-mre a patikáriusságba ártam magam bele!

A tromfot lenyelem! S valamiképen II. József császár csak halalos ágyán vontá vissza Magyar-országra vonatkozó minden természetellenes ren-deletét, — azonképen én is csak midőn már ösz-szeírkáltam e böles bolondságot, — vonom visz-sza azt egész terjedelmében. . . .

F ü l e s P i k t o r.

Különfelek.

A hátralékok mielőbbi szives beküldését tisztelettel kérjük.

Sorrendje dr. Schusztar Konstantin kassai püspök úr ó excellentiaja tiszteletére a felsőbb leánynevelő-intézet felavatása alkalmából rendezett ünnepélyességeknek 1882 évi szeptember hó 3-ik és 4-ik napjára. Szeptember hó 3-án d. u. fél öt órákor gyülekezése a hitközségi üdvözlő küldöttség tagjainak a városban; pontban 3/4 öt órákor elindulása a küldöttségnek a város határa felé, hol a küldöttség ó excellentiaját fogadja s esatlatkozik; érkezéskor leszállás a főtemplom előtt, 3/6 órákor. Gyülekezése az egyházközség tagjainak a plebanian. 8 órákor Feklyaszene, a menet a „zoldfa“ vendéglőtől indúl; megállás a parochia előtt. Szeptember hó 4-én reggeli 8 órákor ünnepélyes istentisztelet a főtemplomban, onnan körmenet az intézethez és vissza. Délután 1 órákor: diszeleb a városi nagy táncsteremben. Ebéd után ó excellentiajának kikísérése a vasúthoz. Eperjesen, 1882-ik évi augusztus hó 30. Az ünnepélyt rendező bizottság.

A városunkban tervezett mechanikai szövőgyár- és iskolaügye legújában kedvező stadiumába lepett, mennyiben a földm.- ipar- és keresk. miniszterium a városi közgyűlés ez irányban tett felterjesztése következtében egy részletesen kidolgozott tervet közölt a város közönségével, mely a vállalat részére kitalásba helyezett államsegély s a vállalat szervezete iránt teljesen tájékoztató adatokat tartalmaz. A leiratból kitűnik, hogy a kormány hajlandó jelentékenyebb beruházásokat tenni, s hogy van vállalkozó is, ki a gyárat s iskolát vezetni fogja. Ily körülmények között a város közönségének meg kell ragadnia a kínálkozó alkalmat, mely a közönség és szűkebbnek kielégítésére módot nyújt és meg vagyunk róla győződve, hogy a közgyűlés nem is fog habozni az ügy érdekében töle kívánt áldozatokat készséggel meghozni.

A sarosmegyei ált. tanító-egyesület f. é. szeptember hó 21-én d. e. 9 órákor a megyeház termében tartandja évi közgyűlését.

Aradás. A Szekeső vize a folytonos esőzések következtében utóbbi időben gyakrabban kiáradt. Különösen nagy dimenziókat vett az áradás augusztus hó 31. alkör országutat, szántóföldeket s réteket annyira elöntött, hogy a sebes-kellemi térség valóságos nagy tóhoz hasonlított. Bizony ideje volna már a visszasz állapotnak a szélsőlegesen kanyarodó Szekeső-meder szabályozása által elejét venni.

Iskolai év megnyitása. A helybeli ker. ev. Collegiumban az új iskolai évrnek ünnepélyes megnyitása szept. hó 5-én délelőtt 9 órákor lesz a collegiumi nagy teremben; mely ünnepélyre a t. szülőket, valamint a Collegiumnak és a tanügynek minden barátait ezen uton is tisztelettel meghívja a coll. igazgatóság.

Női fejdísz. Az ázsiai nők mindenestre jóval fölülműlják az európai és amerikai nőket csudálatos és ritka fejdíszük által. A sinai nő sashoz hasonló madarat hord fején aranyból vagy rézből. E madár kiterjesztett szárnya elborítja homlokát és halantékát, farka pedig hátul szép köcsagot képez, esőre elföldi orrahegyet, és a madár ala alkalmazott rezgő, a legesekélyebb mozdulatnál is lendítésbe hozza e mesterséges állatot. A malaji nők még tovább mennek. Ezek ugyanis 2 centiméter hosszú és 12 centiméter széles deszkát hordanak fejükön, melyet viasszal ragasztanak hajjukra. Magától értetődik, hogy e hölgyek ily fejdísz mellett, se le nem ülhetnek, se pedig valahoz nem támaszkodhatnak, anélkül, hogy peckesen ne tartásuk hatukat. Mivel pedig a tartomány nagyon erdős, gyakran megtörténik, hogy e szépek, fejdíszükkel fogva, megakadnak a fak ágában. Ha fészüködnék órák hosszáig ülnek a tűz mellett, hogy a viaszréteg leolvadjon hajjukról.

Buskomor komikus. Midőn a híres Carlini Nápoly színházi közönséget naponta kacagattatta, egy beteg jelent meg az ottani leghíresebb orvosnál, ki arra kérte, adjon neki szert az élet erejét emésztő buskomorság ellen. Az orvos vidámitani akarta és azt tanácslá neki, menjen naponkint a színházba és nézze Carlinit. Ekkor a beteg azt felelé: „Magam vagyok Carlini!“

Aki megrendelte a saját temetését és megjósolta halálát. Egy budapesti temetkezési egyeslet helyiségében a napokban egy öreg ur temetést rendelt meg. A jelen voltak tudakozódásaira ezt felelte, hogy az illető még él, de az éjjel okvetlenül meghal. Leiratta a halotti jelentés szövegét is, mely szerint az illető Hoffmeyer Lipót 76 éves, volt kőbányai kereskedő. Kiválasztotta a koporsót, a halottas ruhát, megmondta, hogy a temetést miként rendezzék, kifizette az összes költségeket és azzal a megjegyzéssel távozott, hogy másnap a kitűzött helyen megjelent, akkor tudtak meg, hogy Hoffmeyer maga rendelte meg temetését, megjósolván egyttal halálát is.

Megjelent az „Ónügyvéd“ 8-ik füzeté, írta Knorr Alajos, kiadja ifj. Nagel Otto Budapesten. E füzetben a szerző a házassági szerződéseket tárgyalván, ismerteti az eljegyzéseket, a római katolikusok házasságát, a házassági akadályokat, közli a protestánsok házasságára vonatkozó József császár szabályzatát, ismerteti a vegyes házasságokat, a görög hittűk és izraeliták házasságának szabályait, tárgyalja a házasság hatályát és jogi következményeit, különösen a hitbért, hozományt, közszerzeményt, az özvegyi jogot és a

házasági egyezményeket; ezzel átír az életjáradéki szerződésekre, ismerteti a szerenese szerződéseket, a peressé vált jogviszony elintézését célzó egyességeket, a szerződés újítást, és ezzel a szerződések különös nemire vonatkozó fejezet befejezést nyer. A hatodik fejezetben a szerző a jogelleneselekvényekből származó követeléseket ismerteti, különösen a gyilkosság, ölés, testi sértés, eszás, lopás, jogtalan elsajátításból folyó kártérítési kötelezettségeket, — tárgyalja a marhak által okozott károsításokat, ismerteti a mezői rendőri, gátrendőri és a vadászati kihágásokat, az erdei károsításokat és a vaspályák által okozott kártételekből folyó kártérítési kötelezettséget. Ezen igen érdekes tartalmú füzet ára 30 kr.

Egy kitűnőnek rég elismert francia nyelvi tankönyvet ültetett át Tetty Nándor és társa budapesti könyvkereskedése a magyar irodalomba, midőn kiadta a Plötz-féle Elementarbuch der franz. Sprache című nyelvtant. Az „Elemi francia nyelvtan“ német eredetű 33 kiadást ért már, s hazánkban is szerte használták eddig, nevezetesen magánintézetekben és leányiskolákban. A kiadók érezhető szükségéget pótoltak, midőn az oktatás magyarosodásával számolva, lehetővé tették, hogy e könyv továbbra is eszköze maradjon francia nyelvi oktatásnak és pedig ezentul a magyar nyelvsegélyvel. Az átdolgozás gondos, a könyv ára nem magasabb, mint a német kiadásé. (88 kr. kötve). Ajánljuk nyelvtanáraink és iskolánk figyelmébe. A kiadók kijelentik, hogy intézeteknek mutatóvány példányt készséggel küldenek bérmentve.

„A hetek klubja“ című tárczarovatunk tészüke miatt jövő számra maradt.

Eperies, den 2. Sept. 1882.

Montag findet bei persönlicher Gegenwart Sr. Excellenz des Herrn Dr. C. Schuster des Bischofs von Kaschau, die feierliche Eröffnung, resp. Uebernahme des neu errichteten Mädchen-erziehungsinstitutes statt. Selbstredend wird Sr. Excellenz mit all den Ehren, die seiner Persönlichkeit zukommen von Seite der Municipalität wie von den Bürgern empfangen werden. Diese äußeren Ehrenbezeugungen sollen ein schwacher Beweis der Hochachtung und Bewunderung sein, welche jeden von uns angeichts eines Actes erfüllt, wie ihn nur die höchste Bildung erfinden und nur die edelste Werkthätigkeit ausführen kann. In unserem an Bildungstätten nicht reich gesegnetem Comitate muß die Gründung eines nach so großem Plane errichteten und alle Gesellschafts-Classen gleichmäßig umfassenden Institutes auf das Freudigste begrüßt werden. — Schon jetzt, beim Beginn zeigen sich die ungemessenen Vortheile der neuen Bildungsanstalt auf's Klarste. Die Mütter eilen schon seit mehren Tagen in großer Anzahl nach unserer Stadt, um die ihnen gebotene bessere Ausbildung ihrer Kinder zu benützen. Der Andrang ist, sowohl für die Pension wie für die Schule, ein außerordentlicher. Alle Confessionen wollen die ihnen gewährte Möglichkeit nicht vergebens geboten sein. Soviel man schon jetzt ersehen kann, sind die Lehrkräfte auserwählt gute und der freisinnige Geist, der nach den Intentionen des hochherzigen Stifters das Ganze durchwehen soll, ist eine Bürgschaft für einen reellen Erfolg der Institution.

So vereint sich denn Alles um die uns verliehene Gabe zu einer ausnehmend werthvollen zu gestalten. Wir suchen umsonst nach ausdrücklichen Worten um aus der Fülle unserer dankerfüllten Seele dem Spender gebührend zu erwiedern. Es ist ein schönes und mehr noch, wahres Wort, daß solche That ihren Lohn in sich selber trägt. Gewiß ist unter den Vielen, denen durch seinen echt humanen Sinn der edle Bischof eine so bedeutende Wohlthat erwiesen, kaum einer so frohen Herzens, wie der großmüthige Spender selbst. Nicht blos Edles gewollt zu haben, nicht blos dieses Edle verwirklicht zu sehen, sondern auch zu wissen, daß Edles diesmal zugleich das Allernützlichste ist, — das geht über jeden in Worten oder Ehrenbezeugungen ausgedrückten Dank, das ist ein Bewußtsein, welches allein genügt, um einem ganzen Leben den beneidenswerthesten Inhalt zu geben.

Wir entbieten daher dem hochherzigen Wohlthäter unserer Stadt den wärmsten Gruß zum Willkomm, wir schätzen uns glücklich ihn persönlich innerhalb unserer Stadt empfangen zu können. Möge er, die ihm zu Ehren veranstalteten Feierlichkeiten mit wohlwollendem Sinne aufnehmen! Die größte und werthvollste Dankeserstattung wird ihm in der höhern Ausbildung und Vervollkommnung einer ganzen durch ihn dazu geleiteten Generation zu Theil!

Aufruf!

Wir Endesgefertigten haben uns als Gründer zu dem Zwecke vereinigt, um in Eperies die Errichtung einer Papierstoff-Fabrik im Wege einer Actien-Gesellschaft zu errichten. Indem wir deßhalb das P. T. Publicum zu je regern Theilnahme an der zu diesen Ende eröffneten Actien-Subscription einladen, beehren wir uns zugleich den Entwurf des Unternehmens in nachfolgenden Grundrissen zu kennzeichnen:

1. Den Gegenstand der Unternehmung bildet die Errichtung einer Papierstoff-Fabrik in Eperies. (Anschaffung des Rohstoffes, fabrikmäßige Verarbeitung und Umsezung.)
2. Dauer der Actien-Gesellschaft 30 Jahre.
3. Höhe des Actien-Capitales 50,000 fl.
4. Nominalwerth der Actie 100 fl. ö. W.
5. Das Grundcapital wird durch 500 emittirte Actien beschaffen.
6. Durch die Gründer sind 200 Stück Actien gedeckt; 300 Stück werden zur Verfügung des P. T. Publicums gestellt.
7. Subscriptionen der Actien werden bei der Eperieser Volksbank entgegen genommen.
8. Schluß der Actienzeichnung ist spätestens den 11. Sept. 1882.
9. Bei der Zeichnung sind 10% der gezeichneten Actien zu Händen der Eperieser Volksbank zu bezahlen. Die Art und Weise der ferneren Einzahlungen bestimmt die im Sinne des Gesetzes einzuberufende Generalversammlung der Actionäre.
10. Jeder Actionär ist im Sinne des Gesetzes 1875 XXXVII. §. 147 lediglich bis zur Höhe des durch ihn gezeichneten Actienbetrages verantwortlich.
11. Die Gründer ernennen für die ersten drei Jahre des Verwaltungs-Directorium.
12. Die durch die Gründer gezeichneten Actien unterliegen keiner Reduction.

Jelenik-Almássy Ist	Lillia Boldizsár.
Adler Samu.	Meliorisz Gergely.
Benezúr József.	Mosánszky Gy. dr.
Desewffy István.	Munk Henrik dr.
Florián Jakab.	Nehrer Ágost.
Friedmann Samu.	Péchy Zsigmond.
Glück Selig.	Podráczky János.
Haitsch Jajos.	Reisz Ede.
Hennel Zsigmond.	Revai Ignác.
Izsépy Gyula.	Révai Mór.
Kovács Gyula.	Rosenberg H.
Kovácsy János.	Sz.-Andrássy Lajos.
Kubinyi Albert.	Sztankay László.

Die Berathungen der letzten Zeit, die Bewegung der letzten Wochen hat dieses eine Unternehmen zu Tage gefördert, welches im Begriffe steht Fleisch und Blut anzunehmen. Von der Betheiligung des Publicums hängt die in Aussicht genommene Erweiterung dieses Industriezweiges ab. Der Anfang ist ein bescheidener, der Appell an unsere Capitalbesitzer, welche ihre Capitalien zu 4¹/₂—5% in den hiesigen Geldinstituten placirt haben, ein mäßiger, der in Aussicht stehende Gewinn ein namhafter und wir erwarten daher mit Recht, daß das Publicum auf das Gewicht und das Ansehen der in der Reihe der Gründer angeführten Namen sich stützend — unter denen wir die Sommitäten unserer Verwaltung, des hiesigen Kaufmannstandes und der gesammten Intelligenz finden — sich an dem Unternehmen, welches bei einem selbst nur mittelmäßigen Betriebe 80 bis 100 Arbeitern Verdienst und Brod verschaffen wird in Masse betheiligen werde.

Geschäfts- und Handels-Nachrichten.

Eperies den 2-te Sept.

Die Witterungsverhältnisse sind seit Ende Juli bei uns so abnorm, wie schon seit mehr den 20 Jahren nicht. Seit fünf Wochen regnet es mit kurzen Zwischenpausen fast ununterbrochen fort, und ist es nicht abzusehen, wann endlich einmal der schon so lang erwartete Witterungsumschlag eintreten wird. Jupiter Pluvius hat auf die Mondviertel, von denen wir in früheren Zeiten einen Wechsel der Witterung zu erwarten gewohnt waren, bereits in Miskredit gebracht, die Quecksilberfäden der Barometer kennen nur mehr eine retrograde Bewegung; was Wunder,

BROGLE JÓZSEF

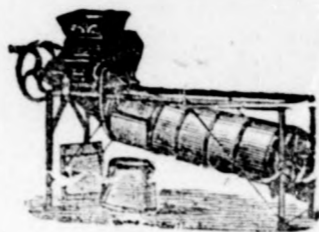
gép és rostalemez gyára BUDAPESTEN.

GYÁR: váczi-ut az osztr. államvaspálya közelében. RAKTÁR: váczi-körut 68. sz.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányait mint:

Trieuröket, változó rostával
Tisztító gépeket, szelelővel
Különlegességek malmok számára;
28.466. szám alatt szabadalmazott
hármás ekéiket.

cséplőgép-rostákat, lyukkasztott és hasított lemezeket
vas, aczél és horganyból, valamint mindennemű gazdasági gépek és szereket. — Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. — Árjegyzék 15—15

Geheime Krankheiten

heile ich auf Grund neuester wissenschaftlicher Forschung, selbst die verzweifeltsten Fälle, ohne Berufsstörung. Ebenso die bösartigen Folgen geheimer Jugendsünden (Onanie), Nervenzerüttung und Impotenz. Grösste Discretion. Bitte um ausführlichen Krankenbericht.

Dr. Bella, 6 12

Mitglied gelehrt. Gesellschaften u. s. w.
Paris, 6 Place de la Nation 6.

Beachtenswerth.

PILEPSIE

Krampf- & Nervenleidende,

finden sichere Hilfe durch meine Methode.
Honorar erst nach sichtbaren Erfolgen.
Briefliche Behandlung. Hunderte geheilt.

Prof. Ch. Albert, 6-12

Paris, 20 Avenue de Wagram.

Bérbeadandó

Soóvárott fekvő 6 szoba, áveggház, konyha, kamara, pincze, faszín, istállók és kertből álló lakásom 1883. év január hó 1 től. Bővebbeni felvilágosítás nyerhető Soóvárott 2-3

Kosztka Dassewffy Etelekánál.

Gefertigter, der die Conservatorien zu Wien und Hamburg mit vorzüglichem Erfolge absolvirte, erlaubt sich einem P. T. Publikum die ergebene Mittheilung zu machen, dass er sich hierorts als

Klavirlehrer

etablierte, und auch im GESANG und in der HARMONIELEHRE Unterricht ertheilt

James Abraham,
Pianist.

Hauptstr. 329, 2-te Stock

Kein Weizenbrand mehr.

Radikale Beizmethode gegen Weizenbrand, prämiirt und empfohlen von vielen Vereinen, und hervorragenden Oekonomen.

Zu beziehen in allen meinen Niederlagen der öst. ungar. Monarchie.

1 Paquet für 200 Liter Saamen 30 kr.

1 " " 100 " " 15 kr.

Auskunft ertheilt gratis und franco: Chemisches Laboratorium von NUMA DUPUY Wien IV. Windmühlgasse 35 zu beziehen in Eperies durch Sam. Linkesch Wittve und Daniel Oszwald. 3-4

Den geehrten Eltern und Vormündern die ergebene Anzeige, dass ich mit dem Unterricht in meinem Institute am 4-ten Sept. beginne. Zugleich erlaube ich mir zu bemerken, dass der Herr Letzter einen Collectiv-Unterricht in der franz. Sprache von 5-6 Uhr Nachmit. halten wird und zwar besonders für Schülerinnen, die mein Institut nicht besuchen.

L. Lachapelle.

Die in so vielen Brauchen des Lebens unentbehrliche **Schönschrift** (Kaligraphie) wird auf ebenso zweckmässige wie rasche Weise Unterrichtet von

A. Janovitz.

EPERJESEN

a főútozai emeleti szállás, a 14. sz. házban minden órában kiadandó.

Részvény-aláírás

egy papir-anyag-gyárra Eperjesen.
Az aláírás történik az „Eperjesi Népbank“ helyiségeiben.
Az aláírás a mai nappal veszi kezdetét és f. évi szeptember 11-én végződik.

A részvény névértéke: 100 frt osztr. ért.

Az aláírásnál minden részvény után 10% lefizetendő.

A vállalat programtervezete az „Eperjesi Népbanknál“ kapható.
Eperjes, 1882. augusztus 27-én.

A végrehajtó-bizottság.

Actien-Subscription

zu einer Papierstoff-Fabrik in Eperies.

Die Subscription erfolgt in den Localitäten der „Eperieser Volksbank.“

Die Subscription beginnt mit dem heutigen Tage und endigt am 11. September l. J.

Der Nominalwerth einer Actie ist 100 fl. ö. W.

Bei der Subscription sind nach Actie 10% zu bezahlen.

Der Programm-Entwurf des Unternehmens ist bei der „Eperieser Volksbank zu haben.

Eperies, den 27. August 1882.

Das Executiv-Comité.

